

МЕНИДЖЪР

цена 7 лв. www.manager.bg

ПО СЛЕДИТЕ
НА ПО-ДОБРОТО
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Брой 11 (265)
ноември – декември 2020

**БОРИ СЕ
ДО ФИНАЛА,
СПОДЕЛЯЙ
ПОБЕДАТА**

**Милена
Драгийска**

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
НА LIDL БЪЛГАРИЯ
**МЕНИДЖЪР
НА ГОДИНАТА 2020**

**ЧЕТВЪРТАТА
ВЛАСТ НИКОГА
НЕ СПИ
А ВИЕ?**

**СПЕШНИ
РЕШЕНИЯ
В ТРУДНИ
ВРЕМЕНА**

**ФИРМENO
ПАРТИ
ПО ВРЕМЕ
НА ПАНДЕМИЯ**

Изцяло електрическият ID.3

Сега можеш.

ID.3 1st Edition Pro Performance, 150 кВт/комбиниран разход на електричество в кВтч/100 км: 16,9-15,4 (WLTP); 15,4-14,5 (NEDC); комбинирани CO₂ емисии в г/км: 0. Изображението е илюстративно и може да съдържа опционално оборудване, което се доставя срещу заплащане.

[volkswagen.bg](https://www.volkswagen.bg)

МЕНИДЖЪР

a company of VM FINANCE GROUP

АДРЕС: СОФИЯ 1000, УЛ. „СЕРДИКА“ № 13, ЕТ. 3, 4
WEB WWW.MANAGER.BG
E-MAIL PRESS@MANAGER.BG

УПРАВИТЕЛ

ДЕНИЦА ДИМИТРОВА ✉ dadimitrova@manager.bg

ГЛАВЕН РЕДАКТОР

ЕЛИЦА НИКОЛОВА ✉ ednikolova@manager.bg

ОТГОВОРЕН РЕДАКТОР

БОРЯНА ТЕЛБИС ✉ btelbis@manager.bg

РЕДАКТОР СПЕЦИАЛНИ ПРОЕКТИ

ВЕНЦИСЛАВ САВОВ ✉ vsavov@manager.bg

РЕДАКТОР

ПЕТЪР ХЕРАКОВ

АРТ ДИРЕКТОР

РОСЕН ЙОРДАНОВ

ДИРЕКТОР ПРЕДПЕЧАТ И ПРОИЗВОДСТВО

БОРИСЛАВ МИРАЗЧИЙСКИ

ДИЗАЙН И ПРЕДПЕЧАТ

МИЛЕНА ВЪЛЧИНОВА

КОРЕКТОР

СЕНКА СИМЕОНОВА

СПЕЦИАЛИСТ МАРКЕТИНГ И КОМУНИКАЦИИ

МАГДАЛЕНА МАРТЕВА-СИМЕОНОВА

✉ mmsimeonova@manager.bg

МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА

КРАСИМИРА АЛЕКСАНДРОВА

✉ kalexandrova@manager.bg

СТАРШИ ЕКСПЕРТ ОНЛАЙН РЕКЛАМА

ДАРИНА КЮЧУКОВА ✉ dkuchukova@manager.bg

СПЕЦИАЛИСТ ОНЛАЙН РЕКЛАМА

ДИАНА УЗУНОВА ✉ duzunova@manager.bg

СПЕЦИАЛИСТ СЪБИТИЯ

МАРТИН ГЕОРГИЕВ ✉ martingeorgiev@manager.bg

МЕНИДЖЪР ПРОДАЖБИ И АБОНАМЕНТ

МАРИН ГЕНОВ ✉ mgenov@manager.bg

ГЛАВЕН РЕДАКТОР

НА САЙТА „МЕНИДЖЪРНЮЗ“

ИРИНА ВЕЛЕВА ✉ iveleva@manager.bg

ГЛАВЕН РЕДАКТОР НА САЙТА „ОБЕКТИ“

ВЛАДИМИР ТОДОРОВ ✉ vtodorov@obekti.bg

РЕДАКТОР НА САЙТА „НОВИТЕ РОДИТЕЛИ“

ВЕСЕЛИНА МОНЧЕВА ✉ vmoncheva@noviteroditeli.bg

ДИРЕКТОР ФИНАНСИ И АДМИНИСТРАЦИЯ

Деница Коцева

КОРИЦА

Юлиян Донов

Брой 11 (265)
ноември –
декември
2020

бел. ред.

Между оптимиста, чиято максима е: „Не мърдай и ще видиш, че всичко се нарежда“, и песимиста, който отвърща: „Направи все пак това, което трябва, дори нещата да тръгнат от зле по-зле“, предпочитам втория. Към това Норберто Бобио добавя, че само добрият песимист може да реагира със свободен ум, воля, скромност и отдаденост на това, което има да върши. През последните месеци оптимистите бяха тези, които допуснаха да не мърдат много – в мисията си, в усилията си, в критериите си. Хванати за сламката, че дори доникъде да не стигнеш, имаш глобално оправдание за това. От оптимистите за пореден път чух, че винаги има време, но винаги има причина то да не е стигнало.

Вторите, песимистите, са тези, които продължават да ни възпитават в усърдие, правейки го още по-обтегнато и насочено към идеята, че всеки е капитан в зоната си на действие. В същото време знаят, че функциониращото общество не може повече да зависи само от работата и твърдостта на малките части в него.

Докато институционалните послания не успяваха да надскочат оракулското си ниво, животът продължи благодарение на общности, компании, екипи и отделни хора, изграждащи модели и отношения, които да съхранят останалото от нормалността и при следващия сигнал за затваряне.

Много от тях обаче действат в член сблъсък със смисъла на думата „липса“, както казва Славяна, един от младите лекари, които участват с коментари в здравната ни тема в този брой.

Чуйте ги, защото тяхното бъдеще, което е и наше, зависи от трансформацията на липсите в наличие. Това е песимизмът – не жест на отричане, а битка за промяна.

Приятна работа.

Елица Николова

Печат

АЛИАНС ПРИНТ

пълноцветно обслужване

Абонамент за „Мениджър“ тук:

Издава „МИТ ПРЕС“ ООД,
част от „ВМ ФИНАНС ГРУП“ АД

съдържание

Game On

- 7** **„КАКВА ЩЕ БЪДЕШ, АКО НЕ СТАНЕШ КОСМОНАВТ?“**
„ЩЕ СТАНА!“
17-годишната Татьяна Иванова, която се готви да изследва нови планети
- 10** **ПЪТЕВОДИТЕЛ ЗА НАПУСКАНЕ НА ЗЕМЯТА**
Галактически заглавия
- 12** **MESSENGER НЕ Е ЗА ВСЕКИ**
Как да спасим личното си пространство от наводнение с работни задачи

Longform

- 14** **ОБОДРЯВАЩОТО УБОЖДАНЕ НА НАДЕЖДАТА**
Никога в историята друга ваксина не е била разработвана толкова бързо. И все пак предстои още твърде много
- 18** **ВАКСИНА ЗА ПОДЦЕНЕНИЯ БИЗНЕС**
Новината за напредъка във ваксините има потенциал да върне доверието на инвеститорите в акциите на компаниите, които бяха ударени най-силно от пандемията
- 20** **УМЕРЕН ОПТИМИЗЪМ ОТ ДВЕТЕ СТРАНИ НА АТЛАНТИКА**
Въпреки позитивните очаквания за възстановяване на трансатлантическите отношения от Европа се очаква да затвърди нагласата си за стратегическа автономност
- 22** **МОЖЕ ЛИ БАЙДЪН ДА ПРЕОДОЛЕЕ ЗАСТОЯ В ОТНОШЕНИЯТА САЩ – ЕС**
Разговор с дипломата Иван Анчев, доскорошен генерален консул на Република България в Чикаго
- 26** **„НЕПОДОЗИРАНАТА“ СИЛА НА ЕДНО ТЕЛЕВИЗИОННО ИНТЕРВЮ**
Развитието на темата за HelpKarma ни припомни ролята на четвъртата власт
- 28** **ТРУДНИ РЕШЕНИЯ В НЕЯСНИ ВРЕМЕНА**
Изпълнителни директори споделят съвети как се управлява организация в среда на неопределеност

Leadership

- 32** **КОГАТО ЕКИПЪТ ВИ КАЖЕ „НЯМА ДА СЕ СПРАВИМ“**
Не всички мениджъри имат удоволствието да работят с хора, за които „всичко е възможно“. Четете как да се справите с реакцията „Това няма как да стане“
- 34** **КАЗУС**
Случаят с колегата, който работи по 12 часа на ден
- 36** **ЧАЙ С МЕНТОР**
Изкуството да предадеш нататък
- 38** **НОВИТЕ НАЗНАЧЕНИЯ**
- 40** **МЕНИДЖЪР НА ГОДИНАТА 2020**
Преобръщане на играта. Как се случи бизнес състезанието тази година
- 48** **МИЛЕНА ДРАГИЙСКА ЗА ИЗКУСТВОТО ДА ПОБЕЖДАВАШ ЧЕСТНО**
Волейболистът Владо Николов пита, главният изпълнителен директор на „Lidl България“ отговаря

57

Next Gen Health

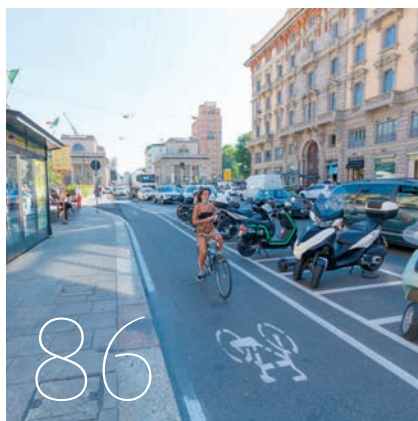
- 55 ПО СЛЕДИТЕ НА ПО-ДОБРОТО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ**
- 58 ПОВЕЧЕ ЗДРАВЕ В ЗАСТРАХОВАНЕТО**
- 60 ТЕХНОЛОГИЧНИЯТ ПРОГРЕС Е ВИНАГИ НА ПЪРВА ЛИНИЯ**
- 63 ИЛИАН ГРИГОРОВ, ОСНОВАТЕЛ НА „БЛОКС ГРУП БЪЛГАРИЯ“**
- 64 НЕИЗБЕЖНАТА ПРОМЯНА**
- 66 НАЦИОНАЛНИТЕ ПЛАНОВЕ СА РЕШАВАЩИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА БРЕМЕТО ОТ РАКА**

Business

- 68 ТИХОТО ОЦЕЛЯВАНЕ НА ВЛАКОВЕТЕ**
Глобалното притеснение за бъдещето на авиосектора остави в сянка усилията за развитие на железопътните мрежи. Какво следва?
- 73 ЖЕЛАНИЕТО ЗА ПЪТУВАНЕ ОСТАВА**
Анджело Зукала, генерален мениджър на InterContinental Sofia
- 74 СКОК НА ВИСОЧИНА**
Онлайн бизнесът със спортни стоки вдига летвата на продажбите и не мисли да се връща назад
- 77 ПОДКРЕПА ЗА КВАРТАЛНИЯ БИЗНЕС НОСИ ПЕЧАЛБА С VISA**
- 78 СИЛАТА НА WEM Е В ЛИЧНОТО ОТНОШЕНИЕ**
- 80 „МАФИЯТА“ РАУРАЛ**
Или рецептата за успех: назначи на работа умни, надъхани, мултиезични работохолици
- 84 ЕДИНСТВЕНИЯТ ВЪЗМОЖЕН ПЪТ ПРЕД БИЗНЕСА**
Назаем от блога на А1

Green

- 86 15-МИНУТНИ ГРАДОВЕ**
Covid паузата даде тласък на устойчиви промени, които ще останат много по-дълго от пандемията
- 89 ПОДАРЕТЕ СИ НАСТОЯЩЕТО. СЪЗДАЙТЕ БЪДЕЩЕТО**

Ad&Media

- 90 НОСЕТЕ СИ НОВИТЕ ДРЕХИ**
Социалните сътресения се отразяват на начина, по който се гледа на модата, и на отражението ѝ в рекламата
- 94 НАЙ-ЦЕННИ ЗА БНТ СА ИСТОРИЯТА И ПАМЕТТА НА ВРЕМЕТО**
Мартин Захариев, зам.-председател на Обществения съвет към БНТ
- 96 КОН, АВТОМОБИЛ ИЛИ РАКЕТА?**
Футуристичният елемент в рекламата, задвижвана от AI, идва от персонализацията, непостижима за човешките възможности
- 101 МЕЖДУПЛАТФОРМЕНИ ВОЙНИ**
Все по-малко телевизия, все повече стрийминг
- 104 ЗА УНИКАЛНИТЕ НЕЩА И КУЛТОВИТЕ ИЗПЪЛНЕНИЯ**
Истинската стойност на прессъобщението

Life

- 108 ХОУМОФИС В РАЯ**
Топ 5 райски дестинации, където да се насладите на новата нормалност
- 112 ПРАЗНИЦИ ПО ВРЕМЕ НА ПАНДЕМИЯ**
Какво да правим с фирмените коледни партита, когато нямаме възможност да сме заедно физически

WWW.MANAGER.BG

МЕНИДЖЪР

ЕДНА ГОДИНА ПЪТУВАНЕ В СВЕТА НА БИЗНЕСА
С АБОНАМЕНТ ЗА 66 ЛВ.

„Каква ще бъдеш, ако не станеш космонавт?“ „Ще стана!“

Единственият възможен път за 17-годишната Татяна Иванова минава отвъд орбитата на Земята

✍ Ина Пенкова 📁 личен архив

„Хюстън, има-ме проблем.“ Така започва космическото приключение на Татяна в Алабама, където тя става част от първия учебен космически лагер в света на НАСА. Популярният (но грешен) цитат на астронавта Джон (Джак) Суигърт от Аполо 13 е името на една от мисиите, в които Татяна участва. И в която е командир. Получава възможност да влезе в

лагера на НАСА, след като през 2018 г. преминава през Space Camp Turkey в Измир. Там тя прави първите стъпки към своята голяма мечта – да бъде първата жена от България в Космоса.

„Космосът ме чака“, казва ученичката от ЧПГТП „Райко Цончев“ в Добрич, за която Земята се оказва твърде малка. „Вярвам, че всеки човек има мисия на тази планета, а аз чувствам, че моята включва разходка на друга планета.“ Макар че е романтично настроена

(вече има издадена стихосбирка), казва, че е скептична към силата на пожеланията дори в присъствието на падаща звезда. „Всъщност това са метеори“ – знае го още през 2018 г., когато кандидатства за космическия лагер в Турция, но за всеки случай затваря очи и прошепва желанието си. И, случайно или не, то се сбъдва.

Любопитството на Татяна към астронавтиката се превръща в страст още през първите дни от лагеруването ѝ в Измир, където тя заминава със стипендия. Завръща се в България с медал за лидерство и твърдо решена, че това е нещото, което иска да прави в бъдеще. 📌

Мечтата ѝ е простичка – да има снимка със Земята от Космоса. Не се страхува да го изрече на глас и не се притеснява от скептичните реакции, които нерядко среща. „Дори, напротив – това ме мотивира да се боря още по-всеотдайно за постигането на целите си.“

В началото на 2019 г. Татяна прави гигантски скок по пътя си към звездите. Тогава тя се включва в Advanced Space Academy, част от тренировъчно-космическия лагер по модел на НАСА в Алабама. Houston, we have a problem – така се казва учебната мисия, в която тя е командир на международна космическа станция. Справя се отлично – нейният отбор грабва купата на командирите, а тя е удостоена с отличието „Крилата на академията“, което се връчва на най-изявените лагерници. По време на обучението си в САЩ Татяна преминава през различни симулации, част от професионалната подготовка на бъдещите астронавти. Едно

Когато мислите ѝ не са в Космоса, Татяна е отдадена на изкуството. Свири на барабани, пише поезия и обожава да слуша музика (любимата ѝ група е Five Finger Death Punch). И преди да си помислите колко невъзможно примерна е, само ще ви кажем, че има 12 пиърсинга, с които не би се разделила за нищо на тази планета. На друга – може би.

от най-запомнящите се за нея преживявания е експериментът, в който тялото ѝ трябва да понесе три пъти по-голяма гравитация от тази на Земята. Споделя с възненение и за полета си на повече от 40 метра височина, откъдето вижда ракетата, с която са изстреляни първите астронавти, стъпили на Луната – SATURN V. В лагера в Алабама няма други българи, тя е единствен представител на страната ни сред над 500 момичета и момчета от целия свят. „Всъщност повечето от децата там дори не

бяха чували за България.“ Татяна погодува, че за този факт стоят някои сериозни пропуски в познанията на връстниците ѝ по география, но не крие разочарованието си от състоянието на българската космонавтика в момента. „Ние сме третата страна в света, изпратила повече от един човек в Космоса и произвела космическа храна. В момента обаче не сме пълноправен член на Европейската космическа агенция и на практика нямаме почти никакъв шанс да изпратим наш представител в безтегловна среда. Дори да имаме подготвени кадри, те нямат право да се състезават за стипендия за Европейския космически лагер.“

Татяна признава, че няма особен интерес към политиката, но не се страхува да се обърне към най-високопоставените хора в гържавата ни за съдействие. Последната ѝ такава среща е с президента Румен Радев, на когото лично връчва писмо с конкретни предложения, свързани с развитието на българската космонавтика. Казва, че не чака отговор, а действия. А докато чака, планира следващите стъпки от професионалния си път. Преди няколко месеца получава стипендия на програмата за образователен обмен Fulbright в размер на 5000 долара. „Една стъпка по-близо до звездите“ – нито повече, нито по-малко. Планът ѝ включва следване в престижен университет – по възможност Harvard или MIT, а след това кариера в някоя космическа агенция. Междинна станция – Марс 2033. За тогава е насрочена първата екипажна експедиция до Червената планета. Нямаме търпение да отразим това пътешествие! **M**

DAVIDOFF

**DAVIDOFF CAFÉ.
WITHOUT A DOUBT.**

zinodavidoff.com/bg/kafe

Пътеводител за напускане на Земята

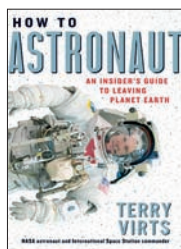
Да търсим нови хоризонти, приключения и завоевания е човешко. Погледжаме към звездите и мечтаем с книги за покоряването на Космоса

Елена Панова

КАК ДА СТАНЕШ АСТРОНАВТ: СПЕЦИАЛИЗИРАН ГИД ЗА НАПУСКАНЕ НА ЗЕМЯТА

How to Astronaut: An Insider's Guide to Leaving Planet Earth
Тери Въртс, изд. Workman, 2020 г.

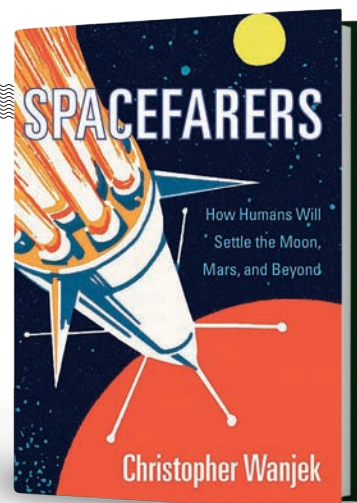
Полковник Тери Въртс е лидерът на мисия STS-130 на совалката „Ендевър“ през 2000 г. 15 години по-късно звездата на НАСА поема командата на МКС и прекарва над 200 дни в Космоса. Има ли по-подходящ човек, който да ни разкаже какви са практическите стъпки, необходими, за да се подготви човек за тежката задача да оцелее в орбита? Четете за нечовешките тренировки, за изправящите косите космически аварии, за изкуството да облечеш скафандър и дори за пътуването във времето. Всичко е илюстрирано с прекрасните фотографии на самия автор.

ДА СЕ ВИДИМ В ОРБИТА?

See You in Orbit? Our Dream of Spaceflight
Алан Ладуйг, изд. To Orbit Productions, 2019 г.

Милиони мечтаят за това, но досега само 560 астронавти, космонавти, тайконавти и шепи милиардери приключенци са предприели пътешествие в небесата. Защо тогава толкова много обикновени хора си мислят, че имат някакъв шанс? Може би все пак... имаме? Книгата разглежда всички обещания, очаквания, личности и сбъднати проекти по пътя към небето. Тя предлага история, разкази от първо лице, забавни анекдоти, философия на лидерството и чисто безумие на нетърпеливия читател, който има един въпрос – кога?

КОСМИЧЕСКИ ПЪТЕШЕСТВЕНИЦИ

Spacefarers: How Humans Will Settle the Moon, Mars, and Beyond
Кристофър Ванйек / Harvard University Press, 2020 г.

Най-вълнуващата книга за колонизирането на Космоса след романите на Айзък Азимов очертава откритията в биологията и астрофизиката, които един ден ще помогнат на човека да основе нови пространства за живот на други планети. Авторът разграничава с чувство за хумор фактите от измислицата и показва увлекателна гледна точка към икономическите, юридическите и психологическите предизвикателства, които ни очакват, когато стъпим на Марс, на Луната, а защо не и на някоя от новооткритите екзопланети.

ДИЗАЙН ЗА ЧЕРВЕНАТА ПЛАНЕТА

Moving to Mars: Design for the Red Planet
Майк Ашли, Стивън Петранек, изд. The Design Museum, 2019 г.

Човешкият стремеж да насели Марс е грандиозен, вековен проект и упражнение за въображението, който вече приема реални очертания под формата на прототипи, които ще бъдат реализирани през следващите няколко години. Бъдещето на архитектурата, земеделието, науката и дори на модата на милиони километри от Земята е апетитно поднесено в серия от кратки есета и визуални афродизиаки.

ИЗВЪНЗЕМНА ИНДУСТРИЯ

Space 2.0
Род Пайл, Бъз Олдрин, изд. BenBella Books, 2019 г.

Космическите пътешествия вече не са Ксфера само на правителствата. Няколко смели стартапа завладяха територията на ракетостроенето, сателитното инженерство, астероидните сонди и дори пътешествията за забавление извън Земята. Нов тип лидерство, нови технологии и нечувана смелост – а може би наглост? – чертаят образа на зараждащата се извънземна индустрия. Кой ще се задържи на кораба и кой ще остане във вакуум – това е въпросът, който си задава космическият историк Род Пайл.

